

ronája. Legutolsó munkája minden reményt kiolthatott még azoknál is, akik a többi téves úton járó után bízakodtak még abban, hogy egy egyetemi tanárban csak felülkeredik megint a tudomány ápolása iránti kötelesség érzete. Ez már új állásának az elfoglalása után jelent meg, mely gyökeretelenné teszi ezt a várakozást. És nem fog érte kárpótlást nyújtani bármily sikeres püspöki működés sem, amit különben őszintén kívánunk neki is, a tiszántúli egyházkerületnek is.

Dr. Zoványi Jenő.

Szamosról — ének.

A dal szökevény zeng, pedig szennyes vagy, szürke,
járásod inkább rest, de néha vidám, fürge
iramban vágtatsz, vén folyó.
Mint minden földi víz, halat hordsz, embert, szennyet
és mégis olyan más. erdélyi minden benned.
A sok könny, mik székely, román
és szász létharca közt halkán beléd-omolnak,
a hegyes-tornyú Dés szívében egybeolvad.
Mit értik Tur, Tisza, Duna,
miért becéz dalunk? — Rendelt sorsunkkal játszol
és tudjuk biztosan: ezüst-fonálnak látszol
egy másik, békés csillagon . . .

Fülöp József.

Az unitárius vallás az új Káté küszöbén.¹

A Káté megújításának gondolata már évek óta foglalkoztat bennünket. Az évek alatt nemcsak 3 évet értek és nemis csak 10-et, hanem még ennél is többet. Ugy érett meg ez a gondolat lassan, fokozatosan, ahogy a hit kérdéseinek meg kell élni. Először, csak kevesen érezték a megújulás szükségét, azután mind többen-többen. A jelenlegi Káté kérdéseit mi gyakorló lelkészek egymásután huzogattuk ki, vagy részben irtuk át s közben ügyetlen feleleteket adtunk az ez iránt érdeklődő, Kátét tanuló gyermekeknek. Az egyes kérdésekkel, illetve feleletekkel kapcsolatos kifogások és kifogásaink elsősorban, vagy szinte kizárólag hittani szempontból születtek meg. Azalatt az idő alatt ugyanis, amíg jelenlegi Káténk hivatását teljesítette, nem maradt mozdulatlan az unitárius hitfelfogás kérdése még itt Erdély földjén, még köztünk magyarok között sem. Azok, akik Ferencz József Unitárius Kátéját valamelyes alkalomból időnként méltatták, mindig olyannak értékelték azt, mint amely határozott, sőt korszakot alkotó fejlődést jelentett abban az időben, amikor Kriza püspök Kátéját felváltotta. Ferencz József 75 éves Kátéjában a XIX. század új szelleme letagadhatatlanul megcsillan, annak ellenére, hogy kellő hely van biztosítva annak szellemében a vallás természetszerű konzervatív jellegének is. De a gondolkodás fejlődése nem volt és nem lehetett kizárólagos privilégiuma az elmúlt századnak s az unitárius szellem a több igazság és több világosság után való kutatás lehetőségének tényét, ha próbálta is időnként szabályozni — nem tagadta meg azoktól, akik őszinte buzgalommal és áhítatos Isten-szomjúsággal a több vallásosságot akarták megteremteni. Említésre méltó vallásos gondolkodásunk kialakulásának történetével kapcsolatban az, hogy mostani Káténk megjelenése, illetve formába öntése után

¹ Felolvasás az Egyetemes Unitárius Lelkészkörnek Kolozsvárt 1939. december 2-án tartott közgyűlésében.